Helsingin ehdotus NATTOURS EU Interreg Central Baltic -hankkeeseen, jota Tallinnan ympäristövirasto on lähdössä koordinoimaan

Helsingin hanke koostuu kolmesta osiosta, jotka niveltyvät toisiinsa. Keskiössä on uusinta IT-tekniikkaa hyödyntävät mobiilisovellukset, joilla asukkaita, matkailijoita ja kouluja kannustetaan lähtemään Helsingin luontoalueille virkistymään, oppimaan ja nauttimaan.

TOP 10 mobile luontokohteet (naturearеas)

Hankkeessa toteutetaan mobiilisovellus, jolla helsinkiläiset, Helsingissä vierailevat matkailijat ja koulut löytävät Helsingin luontokohteisiin, osaavat liikkua alueilla ja saavat niistä mielenkiintoista tietoa. Sovellukset innostavat käyttäjiä vierailemaan Helsingin 10 tärkeimmällä luontoalueella: Vanhankaupunginlahdella, Keskuspuistossa, Uutelassa, Mustavuoressa, Kallahdenniemessä, Suomenlinnassa, Harakan saaressa, Pihlajasaaressa, Vantaanjoen varrella ja Vartiosaaressa. Kaikkien kohteiden lähelle pääsee helposti ja nopeasti julkisilla liikennevälineillä, metrolla, bussilla, vesibussilla tai lautalla.

Palvelu on visuaalisesti houkutteleva ja käyttäjälähtöinen. Se mm. kertoo kävijän sijainnin ja luontokohteessa olevat palvelut kuten luontokeskukset, lintutornit, näköalapaikat, kahvilat, grilli- ja nuotiopaikat ja sisältää syventävää kohde- ja lajitietoutta. Uusien mobiilipalveluiden sisällöissä tuodaan esille Helsingin luontoarvoja ja erityispiirteitä sekä Suomessa ja Japanissa tuotettua uutta tietoa luonnon vaikutuksista ihmisen fyysiseen ja henkiseen hyvinvointiin.

Mobiilisovelluksen sisällössä hyödynnetään painettua Helsingin luontoon! -luontoesitesarjaa, jonka toteutus aloitettiin vuonna 2014. Painetun esitesarjan ensimmäinen osa, Uutela, valmistui joulukuussa 2014 (http://www.hel.fi/static/ymk/esitteet/uutela.pdf). Seuraavat kolme osaa - Vanhankaupunginlahti, Mustavuori ja Kallahdenniemi - valmistuvat toukokuussa 2015 ja viimeiset kuusi osaa vuosien 2015 - 2016 aikana.

Palvelun suunnittelussa ja markkinoinnissa tehdään tiivistä yhteistyötä palvelumuotoilijoiden sekä matkailun ja elinkeinopalveluiden kanssa. Uudet palvelut viedään näkyvästi visithelsinki.fi -nettisivustolle. Palvelun kehittämisessä huomioidaan matkailijoiden, monikulttuurisuuden ja ikäihmisten erityistarpeet. Palvelu tuotetaan kolmella kielellä: suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Sisältö tarjotaan soveltuvin osin avoimena datana kaikkien lähiluonnosta ja ulkoilusta kiinnostuneiden käyttöön.

Uusia ilmiöpohjaisia mobiilisovelluksia kouluille (3 kpl)

Kouluille suunnitellaan vuorovaikutteisia mobiilisovelluksia, joissa Helsingin luontoa lähestytään ilmiöpohjaisen oppimisen näkökulmasta. Ilmiöpohjaisen oppimisen lähtökohtana ovat kokonaisvaltaiset, todellisen maailman ilmiöt ja niihin liittyviä tietoja ja taitoja opetellaan oppiainerajat ylittäen. Ilmiöpohjainen oppiminen tarjoaa uusia mahdollisuuksia luonnossa tapahtuvalle uutta tekniikkaa hyödyntävälle oppimiselle.

Suomalaisten lasten lajintuntemusosaaminen on suorastaan romahtanut viimeisten vuosien aikana. Lajintuntemuksen vahvistaminen uusilla innostavilla keinoilla on kouluille suunnattujen

mobiilisovellusten yksi tärkeä tavoite. Sovellukset sisältäisivät esimerkiksi alueen yleisimpien lintulajien kuvia ja ääninäytteitä. Oppimateriaalien suunnittelussa tehdään tiivistä yhteistyötä opetusviraston ja koulujen kanssa. Koulujen mobiilisovelluksia tehdään kolmelle luonto-alueelle: Vanhankaupunginlahdelle, Uutelaan ja Harakan saarelle. Jokaiselle alueelle suunnitellaan oma ilmiöpohjaisen oppimisen teema. Näitä ovat esimerkiksi Itämeri, ekosysteemipalvelut tai ilmastonmuutos.

Luontopolkujen kunnostaminen matkailun ja ikä-ihmisten tarpeisiin (2 kpl)

Luontopolkujen kunnostaminen kohdistetaan kahdelle alueelle: Vanhakaupunginlahden luonnonsuojelualueelle ja Harakan saarelle.

Maantieteellisesti Helsingin keskellä sijaitsevan Vanhankaupunginlahden luonnonsuojelualueen laaja ruovikkoalue tarjoaa hienoja luontoelämyksiä. Alueelle kunnostetaan noin kahden kilometrin mittainen esteetön luontopolku, joka huomioi matkailijoiden ja ikäihmisten erityistarpeet. Pitkospuiden varrelle rakennetaan esteetön lintulava ja levennyksiä pysähtymisiä varten.

Harakan saaren luontopolku ei nykyisellään vastaa kävijöiden tarpeisiin. Kilometrin mittainen luontopolku kunnostetaan turvalliseksi ja osin esteettömäksi. Luontopolun haastaville kallio-osuuksille rakennetaan kulkua helpottavia pitkospuita ja suoja-aitoja voimakkaasti runsastuneen valkoposkihanhen valtaamille alueille. Molempien luontopolkujen yleisinfotaulut ja polkujen varrella olevien lintujentarkkailupaikkojen infotaulut uusitaan. Tiedot uusista mobiilisovelluksista laitetaan kaikkiin uusiin infotauluihin. Mobiilisovelluksen infotekstit voisi olla myös kuuntelumuodossa, jolloin näkövammainen/ikäihminen voisi kuunnella kuulokkeilla kohteen tiedot.

Luontopoluista tehdään visuaalisesti upeita ja luontoa kunnioittavia. Puurakenteiset pitkospuut rakennetaan pyörätuolilla ja lastenrattailla kuljettaviksi ja kauniisti luonnon muotoja myötäileviksi. Luontopolkujen suunnittelussa ja toteutuksessa tehdään yhteistyötä puurakentamiseen erikoistuneiden muotoilijoiden kanssa.

Perusteluja

Hankkeen avulla Helsingin hienot luontoalueet saadaan nousemaan entistä vahvemmin kaupungin vetovoimatekijäksi. Hanke edistää Helsingin kaupungin strategista tavoitetta olla ”tunnettu ympäristöviisas vihreän talouden kaupunki”. Strategia korostaa myös mm. mobiilipalveluiden laajaa käyttöönottoa, muotoiluprofiilin hyödyntämistä, palvelutarjonnan moniammatillista arviointia, ikäihmisistä huolehtimista sekä saariston ja ranta-alueiden matkailun ja vapaa-ajan mahdollisuuksien parantamista.

Helsinki ei vielä tarjoa modernia, visuaalisesti houkuttelevaa ja käyttäjälähtöistä mobiilisovellusta, jolla tehtäisiin luontokohteita kiinnostaviksi ja nostettaisiin ulkoilijoiden ja luontokohteissa vieraillevien matkailijoiden kävijämäärää.

Joint values Helsinki - Tallinna

- pitkä ja hedelmällinen yhteistyö ympäristönsuojelussa
- halukkuus kehittää luonnonläheisyyttä ja kestäviä arvoja kaupunkien vetovoimatekijänä
- tiivistyviä ja kasvavia pääkaupunkeja, joissa luontoarvojen säilyttäminen tärkeätä
- yhdistää vilkas matkailijoiden virta Suomenlahden yli

Helsingin tiimi

Ympäristökeskus, johtava ympäristösuunnittelija Kaisa Pajanen

Ympäristökeskus, johtava tiedottaja Johanna Joutsiniemi

Ympäristökeskus, johtava erikoissuunnittelija Tarja Rantanen

Rakennusvirasto, projektipäällikkö Elina Nummi

Opetusvirasto, opetuskonsultti Kirsi Verkka

Helsingin Markkinointi Oy/ Visit Helsinki, vastaava matkailutiedottaja Johanna Vilhunen

Liikuntavirasto, projektipäällikkö Hannu Airola

Liikuntavirasto, suunnittelija Kimmo Raineva

Budjetti 1.3.2016 – 31.10.2018 (kesto 32 kuukautta)

Projektikoordinaattori	*159 720 e*
Luontoasiantuntija (50%)	*74 536 e*
Taloussihteeri (50%)	*66 550 e*
Ostopalvelut	
- mobiilisovellusten suunnittelu ja toteutus	*100 000 e*
- luontopolkujen ja infotaulujen suunnittelu ja rakentaminen	*200 000 e*
- turistiesite	*9 000 e*
Matkakustannukset	*5 200*
Auditoinnit	*7 200*
Flat rate (15%)	*45 121*
yht.	*667 327 e*